

28.9.2010

6182/0405/2010
MMM/2429/99/2010

Kuntien ympäristöterveydenhuollosta
vastaavat toimielimet

KUNTIEN LASKUTUS ELÄINLÄÄKINTÄHUOLTOLAIN PERUSTEELLA SUORITETTAVISTA VALVONTATEHTÄVISTÄ

Valtio on sitoutunut hankkimaan kunnilta eläinten terveyteen ja hyvinvointiin liittyvää viranomaisvalvontaa. Tämän valvonnan suorittamisesta kunnalle maksettavista korvauksista säädetään eläinlääkintähuoltolain (765/2009) 23 §:ssä ja eläinlääkintähuoltoasetuksen (1031/2009) 3 §:ssä. Kunnat laskuttavat korvaukset aluehallintovirastoilta käyttäen niiden hyväksymää laskukaavaa.

Elintarviketurvallisuusvirasto Evira on 7.1.2010 antamassaan ohjeessa 15901/2010 "Kunnalle eläinlääkintähuoltolainsäädännön nojalla valvontatehtävistä maksettava korvaus" täsmentänyt laskutusperusteita. Myös aluehallintovirastot ovat ohjeistaneet kuntia laskutuksen yksityiskohdista. Kuntaliitto on yleiskirjeessään tiedottanut kuntia eläinlääkintähuoltolakimuutoksesta.

Laskutuksessa esiin tulleiden epäselvien kysymysten johdosta ovat maa- ja metsätalousministeriön Elintarvike- ja terveysosasto, Elintarviketurvallisuusvirasto Evira ja Suomen Kuntaliitto päättäneet antaa seuraavan yhteisen tulkintaohjeen:

Valvontaeläinlääkärin palkkaus

Valtion talousarvioon on varattu kunnille maksettavia valvontakorvauksia varten noin neljän miljoonan euron määräraha. Valvontatehtävä tulisi ensisijaisesti pyrkiä hoitamaan perustamalla kuntien ympäristöterveydenhuollon yhteistoiminta-alueille valvontaeläinlääkärin virkoja. Virat voivat olla useamman yhteistoiminta-alueen yhteisiä. Valvontaeläinlääkärin työtehtäviin voi kuulua myös kuntien omia valvontatehtäviä kuten elintarvikevalvontaa ja siihen sisältyvää alkutuotannon valvontaa.

Päätömiset valvontaeläinlääkärit ovat varmin keino poistaa asiakassuhteista johtuva mahdollinen esteellisyys, johon kotimaisen median lisäksi myös EU:n komissio on kiinnittänyt huomiota. Samalla vapautuu praktikkoeläinlääkäreiden aikaa muun muassa tuotantoeläinten terveydenhuoltoon, jonka järjestäminen nyt on kuntien vastuulla.

Valvontaeläinlääkäriin palkkaus määräytyy Kunnallisen lääkärin virkaehtosopimuksen (LS) liitteen 5 1 §:n 1. tai 2. kohdan perusteella tai paikallisen sopimuksen mukaan. Vastaavalla tavalla määräytyy myös terveysvalvonnan johtajan, 1. kaupungineläinlääkäriin ja johtavan hygieenikon palkkaus, vaikka he ovat palkkahinnoittelun ulkopuolisia. Kunta laskuttaa aluehallintovirastolta valtion valvontatehtäviin käytetyn työajan palkan sivukuluineen. Tiedot palkkausperusteista (esim. paikallisen sopimuksen kopio) tulee toimittaa aluehallintovirastolle.

Valtio korvaa kunnalle valvontatehtäviin käytetyltä ajalta matka-aika mukaan lukien palkkauskustannukset, jotka koostuvat valvontatehtävään käytetyn työajan välittömästä palkasta ja siihen liittyvistä henkilöstösivukuluista. Palkkakustannus sisältää vuosiloma-ajan palkan ja lomarahat. Henkilösivukulut sisältävät vuosittain vahvistettavat sosiaalivakuutusmaksut (sosiaaliturvamaksut, työttömyysvakuutusmaksut, työnantajan eläkevakuutusmaksut ja muut) sekä lisäksi palkkakustannukseen lisättävän 5,3 %:n korvauksen, joka kattaa keskimääräiset kulut viranhaltijan mahdollisista sairauslomista, työkyvyttömyyseläkkeistä ja perhevapaista.

Eläinlääkintähuoltoasetuksen (1031/2009) 3 §:n mukaan valtio korvaa edellä esitetyn lisäksi kunnalle osuutena yhteiskustannuksista viisi prosenttia palkkakustannusten (palkka ja sivukulut yhteen laskettuina) yhteismäärästä.

Maa- ja metsätalousministeriö suunnittelee eläinlääkintähuoltolain muuttamista siten, että valtio voisi korvata samoin periaattein eläinsuojelulain (247/1996) 36 §:n tarkoittaman kunnan terveydensuojeluvalvontaa hoitavan viranhaltijan suorittaman eläinsuojeluvalvonnan, jos se sisältyy kunnan suunnitelmalliseen valvontaan.

Joissakin tapauksissa on tarkoituksenmukaista, että praktikkoeläinlääkärit suorittavat satunnaisia valvontatehtäviä tuntikorvauksella. Praktikkoeläinlääkäreille valtion valvontatehtävästä maksettava tuntipalkka määräytyy LS:n liitteen 5, 1 §:n soveltamisohjeen kohdan 5.1 tai paikallisen sopimuksen mukaisesti. Kunta laskuttaa aluehallintovirastolta valvontatehtäviin käytetyltä ajalta em. tuntikorvauksen sivukuluineen (perusteet tai paikallisen sopimuksen kopio lähetettävä aluehallintovirastolle) sekä suhteellisen osuuden praktikkoeläinlääkäriin varsinaisesta palkasta (Lääkärisopimus, liite 5. 1 § kohta 3. tai paikallisesti sovittu). Korvauksen perusteena on kustannusten ohella valvontatehtävään käytetty aika matkoihin käytetty aika mukaan lukien (Eviran ohje 15901/2010).

Eläkemaksuja, jotka kunta maksaa eläinlääkäriin praktiikkatulon osalta, ei voi sisällyttää valtion valvontatehtävistä perittäviin korvauksiin.

Valvontatehtävissä käytettyjen tarvikkeiden sekä matkalippujen ja postimaksujen ym. osalta kuntien on huolehdittava, että kuluista on kunnan kirjanpidossa luotettavat tositteet. Näiden osalta kunta voi vähentää arvonlisäveron omassa kirjanpidossaan tai laskuttaa arvonlisäverollisen hinnan aluehallintovirastolta. Aluehallintovirastot antavat tarkemmat ohjeet.

Koulutuksen ajalta maksettava korvaus

Kunnaneläinlääkärin osallistuessa aluehallintoviraston tai Eviran järjestämään eläinten terveyden ja/tai hyvinvoinnin valvontaa koskevaan koulutukseen, korvataan koulutukseen käytetty aika matka-aika mukaan luettuna valtion varoista. Tuntikorvausta maksetaan enintään 10 tunnilta vuorokaudessa, ellei koulutuspäivä ilman matka-aikaa ole ollut tätä pidempi. Korvausta ei makseta yöpymisen ajalta. Epäselvissä tapauksissa on syytä etukäteen varmistaa aluehallintovirastolta, kuuluuko kyseessä oleva koulutus valtion korvausvelvollisuuden piiriin.

Päiväraha maksetaan kunnallisen yleisen virka- ja työehtosopimuksen liitteen 16 (matkakustannusliite) mukaisesti. Matkat on suoritettava halvinta matkustustapaa käyttäen huomioiden kuitenkin matkan kokonaisuudessaan. Näin ollen lentokoneen tai oman auton käyttäminen on joissakin tapauksissa perusteltua. Oman auton kilometrikorvausta laskutettaessa tulee huomioida, että korvaus maksetaan korotettuna vain, jos mukana on lisähenkilöitä.

Matti Aho
Osastopäällikkö
Maa- ja metsätalousministeriö, Elintarvike- ja terveysosasto

Jaana Husu-Kallio
Pääjohtaja
Elintarviketurvallisuusvirasto Evira

Jussi Merikallio
Johtaja, sosiaali- ja terveysyksikkö
Suomen Kuntaliitto